

REEDUKAČNÉ CENTRUM

Školská 158, 076 61 Bačkov, ☎056/6783427, rddbckov@centrum.sk

VÝCHOVNÝ PROGRAM

Forma výchovy a vzdelávania:	Celodenná
Výchovný jazyk:	Slovenský
Druh školského zariadenia:	Štátne
Dátum prerokovania v pedagogickej rade:	28. 8. 2023
Dátum prerokovania v rade školského zariadenia:	31. 8. 2023
Platnosť výchovného programu:	1. 9. 2023
Predkladateľ:	Reedukačné centrum Bačkov
Riaditeľka zariadenia:	Mgr. Iveta Čobanová
Zriaďovateľ:	Regionálny úrad školskej správy v Košiciach Zádielska 1222/1, 040 33 Košice- Staré mesto

Záznamy o platnosti a revidování výchovného programu reedukačního centra:

[illegible]

OBSAH

ÚVOD	4
1. CIELE A POSLANIE VÝCHOVY	5
2. SWOT ANALÝZA REEDUKAČNÉHO CENTRA	8
3. FORMA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA.....	9
4. VÝCHOVNÝ JAZYK.....	9
5. PERSONÁLNE ZABEZPEČENIE RC.....	9
6. PRIESTOROVÉ A MATERIÁLNO-TECHNICKÉ ZABEZPEČENIE RC.....	9
7. ORGANIZÁCIA VÝCHOVNEJ PRÁCE.....	10
8. VÝCHOVNÉ ŠTANDARDY.....	12
9. KOMPETENCIE DIEŤAŤA RC.....	17
10. TEMATICKÉ OBLASTI VÝCHOVY	19
10.1 Komunikácia a práca s informáciami	20
10.2 Sebarozvoj a svet práce	23
10.3 Zdravie a subjektívna pohoda	26
10.4 Spoločnosť a príroda	29
10.5 Kultúra a umenie	32
10.6 Rodina, vzťahy a partnerstvo.....	35
11. VÝCHOVNÝ PLÁN RC.....	38
12. REEDUKAČNO-PREVENTÍVNE ČINNOSTI	39
13. PODMIENKY NA ZAISTENIE BOZP PRI VÝCHOVE A VZDELÁVANÍ	40
14. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA DETÍ	40
15. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA ZAMESTNANCOV	41

ÚVOD

Školský výchovný program pre reedukačné centrum vymedzuje obsah výchovy a vzdelávania prispôsobený konkrétnemu reedukačnému centru. Vymedzuje špecifické požiadavky na komplexnú odbornú starostlivosť o umiestnené deti, podporuje ich komplexný rozvoj a zohľadňuje ich špecifické potreby. Je postavený na uplatňovaní demokratických princípov a humanistických hodnôt, na ktorých je založený celý výchovno-vzdelávací proces.

Školský výchovný program pre reedukačné centrum:

- je východiskovým a základným dokumentom pre výchovno-vzdelávaciu činnosť realizovanú v čase mimo vyučovania,
- zohľadňuje ciele a princípy výchovy vo voľnom čase, výchovy mimo vyučovania a neformálneho vzdelávania,
- predstavuje východisko pre tvorbu metodických materiálov na realizáciu výchovnej, reedukačnej a preventívnej činnosti v reedukačných centrách,
- je koncipovaný tak, aby nadväzoval na výchovno-vzdelávaciu činnosť v základnej a zabezpečoval kontinuitu so vzdelávacím programom pre žiakov,
- predstavuje podklad k autonómnemu plánovaniu výchovno-vzdelávacej činnosti v reedukačnom centre,
- poskytuje podporu k adekvátnemu využívaniu tematických oblastí výchovy pri všestrannom rozvoji a dosahovaní pozitívnych zmien u detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami – najmä u detí a žiakov s poruchami správania, detí a žiakov s narušením funkcií v oblasti emocionálnej alebo sociálnej, detí a žiakov s vývinovými poruchami a detí a žiakov s poruchou aktivity a pozornosti,
- prepájaním tematických oblastí výchovy zabezpečuje kontinuitu výchovy a vzdelávania a prostredníctvom uplatňovania motivačných výchovných postupov a implementácie inovácií, podporuje reedukáciu detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a vytváranie pozitívnej sociálnej klímy v špeciálnom výchovnom zariadení,
- implementuje princíp inkluzívneho vzdelávania do výchovno-vzdelávacieho procesu v reedukačnom centre,
- zabezpečuje koordinovaný tímový prístup pedagogických zamestnancov, odborných zamestnancov, lekára a ďalších odborníkov,

- rešpektuje individuálne potreby detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami pri plánovaní a uplatňovaní špecifik výchovno-vzdelávacieho procesu.

V súlade s § 122, odseku 3 školského zákona sa reedukačné centrá podľa vnútornej organizácie môžu diferencovať na:

- reedukačné centrá pre deti do 15. rokov veku, prípadne do ukončenia povinnej školskej dochádzky v základnej škole,
- reedukačné centrá pre deti od 15. rokov veku,
- reedukačné centrá pre deti do ukončenia ich prípravy na povolanie.

Do reedukačného centra sa prijímajú deti po absolvovaní diagnostiky.

Podľa platnej legislatívy reedukačné centrum na základe výchovno-vzdelávacieho programu a individuálneho reedukačného programu poskytuje deťom do veku 18 rokov s možnosťou predĺženia o jeden rok výchovu a vzdelávanie vrátane prípravy na povolanie s cieľom ich opätovného začlenenia do pôvodného sociálneho prostredia na žiadosť dieťaťa. Individuálne reedukačné programy vychádzajú jednak z potreby individualizácie reedukačného procesu v reedukačných centrách a jednak z potreby unifikovať a štandardizovať postupy psychologickéj diagnostiky a reedukácie. Snímajú pokrok detí a žiakov v reedukačných centrách. Cieľom individuálneho reedukačného programu je odborné precizovanie, humanizácia a komplexné zefektívnenie reedukačného procesu.

Pri výchovnom procese v reedukačnom centre vychovávateľ zohľadňuje psychický stav, správanie a potreby detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Vychovávatelia usmerňujú deti a žiakov tak, aby ich správanie bolo v súlade s formálnymi pravidlami správania; všímajú si a systematicky oceňujú dosiahnuté pozitívne zmeny problematického správania ako výsledku reedukačného procesu.

1. CIELE A POSLANIE VÝCHOVY

Poslaním výchovy reedukačného centra je reedukácia a korekcia prejavov v správaní a tréning požadovaných vzorov či foriem správania sa u detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Poslaním výchovy je vytváranie takých podmienok pre každodenný život, aby deti mali pocit bezpečného domova, spolupatričnosti a prepojenia s okolitým

svetom, komunitou či rodinným prostredím, ale tiež optimalizácia a harmonizácia medziľudských a medzigeneračných vzťahov a následné vytváranie podmienok pre ďalšie formovanie osobnosti detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Ciele výchovy v reedukačnom centre sú:

- ✓ rozvíjať u detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami všetky kompetencie v jednotlivých oblastiach prírodných vied, humanitných vied, technických vied, matematickej gramotnosti, finančnej gramotnosti, čitateľskej gramotnosti, pohybu a zdravia,
- ✓ rozvíjať kompetencie k celoživotnému vzdelávaniu, sociálne kompetencie, kultúrne a umelecké kompetencie, občianske kompetencie a podnikateľské schopnosti,
- ✓ rozvíjať manuálne zručnosti, psychomotorické schopnosti, tvorivé a technické myslenie a využívať ich v súlade s aktuálnymi požiadavkami na trhu práce,
- ✓ rozvíjať kompetencie v oblasti komunikačných schopností, komunikácie v štátnom a materinskom jazyku,
- ✓ posilňovať úctu k rodičom a ostatným osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, ktorého je dieťa občanom, posilňovať úctu k svojej vlastnej kultúre,
- ✓ dodržiavať úctu k ľudským právam a základným slobodám a zásadám ustanoveným v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd,
- ✓ vytvárať podmienky na zodpovedný život v spoločnosti, v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami a náboženskej tolerancie,
- ✓ individualizácia a socializácia dieťaťa vo vyspelého jednotlivca s adekvátnymi pracovnými a spoločenskými návykmi, ktoré sú upevňované formou poskytovania pozitívnych zážitkov,
- ✓ pripraviť dieťa na úspešný, zmysuplný a zodpovedný osobný, občiansky a pracovný život v otvorenej informačnej spoločnosti,
- ✓ prispôbiť výchovu a vzdelávanie čo najviac reálnemu životu,
- ✓ umožniť individuálny rozvoj osobnosti dieťaťa v súlade s jeho záujmami, potrebami, poznatkami, spôsobilosťami, zručnosťami,
- ✓ poskytovať pozitívne vzory, postoje a hodnoty,
- ✓ poskytovať komplexné poradenstvo, starostlivosť a odborné služby zákonným zástupcom a deťom,

- ✓ rozvíjať osobnosť dieťaťa celostne, v kontexte rodinného prostredia a komunity, v ktorej žije, ako aj väzieb a vzťahov, ktoré sú pre neho kľúčové, - aplikovať konkrétne špecifické činnosti reedukačného centra: • individuálne reedukačné programy, • komunity a hodnotiaci systém, • diagnostickú činnosť, • špeciálno-pedagogickú podporu, • psychologickú činnosť, psychoterapeutickú činnosť, • rodinné poradenstvo, terapiu, prevenciu a pod.

Ciele reedukácie sú:

- ✓ rozvíjať všetky funkcie v emocionálnej alebo sociálnej oblasti, minimalizovať narušenia funkcií v oblasti emocionálnej alebo sociálnej s dôrazom na celú osobnosť dieťaťa, - opätovne začleniť dieťa do pôvodného sociálneho prostredia,
- ✓ korigovať a kompenzovať disfunkčné vzťahy, postoje, záujmy, motivácie a aspirácie dieťaťa, čo je základným predpokladom pre opätovné získanie sociálnej pozície jednotlivca,
- ✓ poskytovať výchovu a vzdelávanie zamerané na optimalizáciu vývinu dieťaťa, na odstraňovanie porúch správania a na vytvorenie predpokladov k osobnostnej a sociálnej integrácii dieťaťa.

Ciele prevencie sú:

- ✓ podať základné a objektívne informácie o dôsledkoch sociálno-patologických javov,
- ✓ oboznámiť dieťa so stratégiami a taktikami vhodnými pre život v spoločnosti, s cieľom vyhýbať sa a nepodľahnúť sociálno-patologickým situáciám,
- ✓ trénovať spôsoby efektívnej komunikácie a správania sa v spoločnosti,
- ✓ poskytnúť čo najviac spôsobov, ako dosiahnuť životné uspokojenie a zvládať náročné životné situácie,
- ✓ viesť k vlastnému a samostatnému hľadaniu spôsobov riešenia náročných životných situácií, formovať sebaovládanie.

Špecifické ciele sú:

- ✓ realizovať špeciálnopedagogickú diagnostiku stavu vzdelanosti, vedomostí, zručností, návykov a vývinu osobnosti,
- ✓ optimalizovať vzťah dieťaťa k učeniu, správaniu a práci,
- ✓ formovať aktívny postoj k seba vzdelávaniu a seba výchove.

Ciele výchovy v reedukačnom centre sa naplňajú prostredníctvom režimových činností. Ciele reedukácie a prevencie v súlade so špecifickými cieľmi sa naplňajú najmä prostredníctvom reedukačno-preventívnych činností, ktorých špecifikácie sú uvedené v prílohe tohto dokumentu.

2. SWOT ANALÝZA REEDUKAČNÉHO CENTRA

Silné stránky (Strengths)	Slabé stránky (Weaknesses)
✓ tím kvalifikovaných špeciálnych pedagógov ✓ vysoké pracovné nasadenie pedagogického zboru ✓ schopnosť vytvárať tvorivé prostredie a emocionálne bezpečie ✓ úspešnosť detí na CŠŠH RC a DC ✓ úspešnosť detí vo výtvarných súťažiach ✓ systematická starostlivosť o problémové deti	- nedostačujúca vybavenosť výchovných skupín pomôckami na mimoškolskú činnosť - nezáujem detí o vzdelanie a mimoškolské aktivity
Príležitosti (Opportunities)	Hrozby (Threats)
✓ ochota vzdelávať sa ✓ využívanie nových technológií v oblasti výchovy a vzdelania ✓ vytváranie partnerstiev s inštitúciami podobného typu	- nárast výchovných problémov - patologickosť prostredia, z ktorého deti pochádzajú - nedostatočná spolupráca zákonného zástupcu - slabý účinok spolupráce s ÚPSVaR pri prijímaní nových klientov

3. FORMY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Forma výchovy a vzdelávania v reedukačnom centre je nepretržitá, rozdelená na teoretické všeobecné vzdelávanie a na výchovu mimo vyučovania.

4. VÝCHOVNÝ JAZYK

Výhovným jazykom v reedukačnom centre je štátny jazyk Slovenskej republiky – slovenský jazyk.

5. PERSONÁLNE ZABEZPEČENIE REEDUKAČNÉHO CENTRA

Výchovno-vzdelávací proces v reedukačnom centre zabezpečuje 8 učiteľov vrátane riaditeľky, 13 vychovávateľov vrátane vedúcej výchovy. Na ďalšom chode zariadenia sa podieľajú: 5 pomocní vychovávatelia, asistentka učiteľa, psychológ, zdravotná sestra, sociálna referentka, hospodárka, účtovníčka, vedúca školskej jedálne, 4 kuchárky, 2 upratovačky, skladníčka, krajčírka, údržbár, vodič. Všetkých 22 pedagógov spĺňa kvalifikačné požiadavky stanovené všeobecne záväznými predpismi .

Manažment zariadenia ovplyvňuje profesijný rozvoj pedagogických zamestnancov prostredníctvom ich zapojení do rôznych foriem ďalšieho vzdelávania. Pedagogickí, ako aj nepedagogickí zamestnanci zariadenia predstavujú profesionálny kolektív, ktorý má snahu ďalej odborne a profesijne rásť, využívať možnosti ďalšieho prehlbovania a zvyšovania kvalifikácie s cieľom zvyšovať úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu.

6. PRIESTOROVÉ A MATERIÁLNO-TECHNICKÉ PODMIENKY REEDUKAČNÉHO CENTRA

Reedukačné centrum má v svojej správe 3 budovy: školu, internát a administratívnu budovu. V budove školy je 6 klasických učební, 2 odborné učebne výpočtovej techniky, školská dielňa, cvičná kuchynka, 4 kabinety, 3 sklady, školská jedáleň s kuchyňou, 6 kancelárii, skleník, minitelocvičňu. Internátna časť pozostáva z troch podlaží, má 19 izieb, 2 izolačky, 3 klubovne a ochrannú miestnosť. Na prvom podlaží sa nachádza plynová kotolňa. V administratívnej budove sú 3 kancelárie, archív a kuchynka. V areáli RC je asfaltové ihrisko, volejbalové ihrisko, asfaltová bežecká dráha a doskočisko na skok do diaľky.

Vďaka pravidelnej údržbe, opravám a revíziám je stav zariadenia uspokojivý. Veľkým mínusom je to, že zariadenie nemá vlastnú telocvičňu. Zveľaďovaniu pracovného prostredia sa venuje každoročne náležitá pozornosť.

- kabinety sú postupne doplňované potrebnými učebnými pomôckami v požadovanom množstve a kvalite
- zlepšil sa stav interiérov aj exteriérov
- zlepšil sa stav vo vybavení výpočtovou a kopírovacou technikou
- ukončila sa rekonštrukcia sociálnych zariadení v internátnej a školskej časti
- ukončila sa výmena okien v internátnej časti

V rámci ďalšieho zlepšovania podmienok je potrebné vymeniť elektrické rozvody, radiátory a fasády na všetkých 3 budovách. Radi by sme revitalizovali aj vonkajší areál zariadenia. Uvedené nedostatky mienime riešiť v spolupráci so zriaďovateľom, no chceme podať projekt a využiť účelové dotácie zo štrukturálnych fondov EÚ.

7. ORGANIZÁCIA VÝCHOVNEJ PRÁCE

Deti sú rozdelené do šiestich výchovných skupín s počtom 8 detí. Každá skupina má pridelených dvoch skupinových vychovávateľov, svoje izby, poschodie, nočnú službu.

➤ Výchovné skupiny

Výchovná skupina					
1.	2.	3.	4.	5.	6.
Dievčatá	Dievčatá	Chlapci	Chlapci	Chlapci	Chlapci

➤ Vreckové

Mesačné vreckové a vecné dary sa deťom umiestneným v RC poskytujú podľa zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelaní a o zmene a doplnení neskorších predpisov vo výške určenej ustanovením § 127 ods. 2, 3 a 4.

➤ **Zdravotná starostlivosť**

Zdravotnú starostlivosť v zariadení zabezpečuje zdravotná sestra. Liečebno-preventívnu starostlivosť poskytuje našim deťom **MUDr. Kožuchová**. Zubnú starostlivosť poskytuje **MUDr. Šosták**.

Za hygienu detí plne zodpovedá **zdravotná sestra**. Denní vychovávatelia a pomocní vychovávatelia sa riadia pokynmi zdravotnej sestry.

➤ **Zdravotné prehliadky**

Zdravotné prehliadky v týždni podľa skupín- realizované po obede					
1. VS	2. VS	3. VS	4. VS	5. VS	6. VS
Pondelok		Utorok	Streda	Štvrtok	Piatok

➤ **Sprchovanie**

Deti sa sprchujú pod sprchami pod dozor skupinového vychovávateľa, umývanie vlasov je 1x týždenne, strihanie nechťov - 1x týždenne. Sprchujú sa každý deň podľa rozpisu.

➤ **Výmena šatstva**

Výmenu ošatenia zabezpečuje pomocná vychovávateľka, ktorá má na starosti sklad ošatenia. Výmena sa prevádza v odpoľudňajších hodinách podľa rozpisu 13⁰⁰ hod. – 15⁰⁰ hod. V nutnom prípade sa mení šatstvo podľa potreby. Posteľná bielizeň sa vymieňa v piatok raz za dva týždne a podľa potreby.

8. VÝCHOVNÉ ŠTANDARDY

V zmysle §11 ods. 3 písm. e) zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov patria výchovné štandardy medzi pedagogickú dokumentáciu škôl a školských zariadení. V špeciálnych výchovných zariadeniach sú výchovné štandardy základom pre vypracovanie výchovného plánu a spoločne slúžia na riadenie reedukačného procesu.

Tieto výchovné štandardy sú určené pre deti

- a) s poruchami správania v diagnostických centrách pre deti do 15. rokov veku, mladší školský vek,
- b) s poruchou aktivity a pozornosti v liečebno-výchovnom sanatóriu, mladší školský vek,
- c) s poruchou aktivity a pozornosti s mentálnym postihnutím, mladší aj starší školský vek.

Pod **poruchami správania** rozumieme skupinu porúch premietajúcich sa najmä do sociálnych vzťahov jednotlivca a spoločnosti, keď dochádza opakovane a trvalo k aktívnemu a závažnému porušovaniu spoločensky akceptovaných morálnych alebo aj právnych noriem, pričom jedinec ešte nie je alebo v plnom rozsahu nie je právne zodpovedný. Vznik a vývin porúch správania je komplexne podmienený mnohými faktormi, u väčšiny prípadov majú primárny význam činitele sociálneho charakteru. V prípade, že je porucha správania kombinovaná s poruchou aktivity a pozornosti, ide o poruchu správania hyperkinetickú (MKCH – 10).

Poruchu aktivity a pozornosti definujeme ako skupinu porúch správania, so začiatočnými prejavmi pred siedmym rokom veku života dieťaťa. Je to kombinácia hyperaktivity, poruchy pozornosti a neschopnosti sa primerane dlhší čas sústrediť na danú úlohu, pričom je toto správanie typické pre všetky situácie a je relatívne trvalé. Porucha aktivity a pozornosti je v mnohých prípadoch kombinovaná s poruchou správania, najmä pri dlhodobejšom nevhodnom výchovnom prístupe, sa môžu sekundárne vyvinúť až závažné asociálne formy správania. Ako pridružená porucha sa môžu vyskytnúť aj špecifické poruchy učenia. V stručnosti je hlavným cieľom reedukácie zmena kvality tých vlastností osobnosti, ktorých spoločným výsledkom je dysfunkčnosť jedinca v sociálnych vzťahoch a nadväzne tréning modelov a vzorov spoločensky akceptovateľného správania. Ak sú poruchy správania zapríčinené komplexom rôznych faktorov a zároveň sa premietajú do vývinu viacerých vlastností a

zložiek osobnosti (u každého jednotlivca v individuálnej miere, kvalite a kombinácii), tak je potrebné od samého začiatku reedukačného procesu a v celom jeho priebehu sledovať komplexne celú osobnosť a cielene ovplyvňovať práve tie vlastnosti, ktoré sú u konkrétneho jednotlivca tou primárnou príčinou permanentného sociálneho zlyhávania.

Výchovné štandardy z týchto dôvodov zahŕňajú osobnosť komplexne v jej jednotlivých oblastiach, ktoré sú konkretizované jednotlivými vlastnosťami a teoreticky definujú optimálny výkon, ako cieľ, ku ktorému speje reedukačný proces. Dôraz sa kladie na tie oblasti štruktúry osobnosti, ktoré sú všeobecne považované za tie, kde je vývin osobnosti jedinca s poruchami správania, resp. s poruchou aktivity a pozornosti najviac narušený a typický. Ide najmä o oblasť morálneho vývinu, morálneho usudzovania, emocionálneho vývinu, sebahodnotenia, impulzívneho a agresívneho správania, schopnosti konštruktívnej komunikácie a riešenia konfliktov. Výchovný plán špeciálnych výchovných zariadení je preto potrebné vypracovať tak, aby zahŕňal aktivity, techniky, postupy reedukácie, terapie a korekcie zamerané na osobnosť komplexne, pričom v jednotlivých prípadoch sa postupy individualizujú v individuálnych reedukačných plánoch.

Vzhľadom na to, že poruchy správania sa v niektorých prípadoch vyskytujú v kombinácii s poruchou aktivity a pozornosti a naopak, návrh výchovných štandard je vypracovaný pre obidve diagnózy spoločne.

Výchovné štandardy majú dve zložky – **obsahové štandardy a výkonové štandardy**.

Obsahové štandardy – označujú najdôležitejšie oblasti rozvoja osobnosti a správania, na ktoré sa zameriava reedukačná, terapeutická a korektívna činnosť na dosiahnutie želaných modelov a foriem správania detí s poruchami správania a detí s poruchou aktivity a pozornosti, resp. detí s poruchou aktivity a pozornosti a s mentálnym postihnutím. Výkonové štandardy predstavujú konkrétnu úroveň aktivít, foriem správania, rozvoja vlastností, ktoré má dieťa teoreticky v optimálnom prípade nadobudnúť, prakticky sa má k nim čo najviac priblížiť. Výkonové štandardy sú ciele, ku ktorým smeruje reedukácia, terapia a korekcia porúch správania a porúch aktivity a pozornosti. Predpokladá sa, že úroveň rozvoja vlastností osobnosti, ktoré predstavujú jednotlivé štandardy, budú na cieľovej úrovni u jednotlivých detí, resp. klientov reedukačných centier, diagnostických centier a liečebnových výchovných sanatórií rozdielne. Pozitívne sa hodnotí pohyb vo vývine vlastností a správania smerom k definovanému optimálnemu výkonu, ktorý nastane na základe aplikácie

reedukačných, terapeutických a korektívnych postupov. Dôležitý je celkový výsledok – osvojenie si a praktické uplatňovanie spoločensky akceptovateľných foriem správania, resp. relatívne stabilné pozorované zlepšenie správania, ako výslednica pozitívneho posunu vo vývine jednotlivých vlastností osobnosti. Výchovné štandardy sú rozpracované do piatich okruhov:

- aktivačno-motivačné vlastnosti,
- vzťahovo-postojové a charakterové vlastnosti,
- emocionálno-dynamická zložka osobnosti,
- vôľové vlastnosti,
- výkonové vlastnosti.

AKTIVAČNO-MOTIVAČNÉ VLASTNOSTI Záujmy, potreby, aspirácie, životné ciele	
<u>Obsahové štandardy</u>	<u>Výkonové štandardy</u>
Rozvoj záujmov	Mať veku primerane rozvinutú záujmovú štruktúru. Aktívne sa zapájať najmenej do jednej záujmovej činnosti so spoločensky prijateľným obsahom, spoločensky prijateľným spôsobom
Utváranie životných cieľov, aspirácie	Mať veku primerané ciele v učení, v mimoškolských aktivitách, spoločensky prijateľné predstavy o svojom osobnom živote a budúcom povolání
Aktualizácia poznávacích, sociálnych a výkonových potrieb vo vzťahu k učeniu, školskej práci a aktivitám voľného času	Zapájať sa do činností na vyučovaní, spolupracovať pri plnení úloh podľa požiadaviek, byť užitočným členom triedy - Zapájať sa do mimovyučovacích činností, aktivít voľného času, spolupracovať podľa požiadaviek, byť užitočným členom skupiny - Mať pozitívny vzťah k hrovým aktivitám, učeniu a k pracovným činnostiam primerane vek

VZŤAHOVO-POSTOJOVÉ A CHARAKTEROVÉ VLASTNOSTI Mravné, charakterové vlastnosti, postoje, sociálne vlastnosti, sebaregulačné vlastnosti	
<u>Obsahové štandardy</u>	<u>Výkonové štandardy</u>
Formovanie charakterových	Názory a postoje mať utvorené v súlade s mravnými princípmi, vedieť rozlíšiť dobro od zla, posúdiť čo je správne a čo je

vlastností	nesprávne
Názory a postoje	Vedieť vyjadriť názor, prejavíť postoj v súlade s mravnými normami a spoločenskými pravidlami. Vedieť svoj názor primerane veku zdôvodniť. Vedieť akceptovať odlišné názory a spôsoby správania iných ľudí,. Byť tolerantný k ľuďom inej národnosti, etnickej skupiny, so zdravotným postihnutím.
Sebapoznanie	Poznať svoje schopnosti, silné a slabé stránky, mať pozitívny sebaobraz. Byť schopný primerane a reálne hodnotiť svoje výkony a správanie.
Mravné vlastnosti	Rešpektovať morálne normy a princípy - Byť schopný nieť zodpovednosť za svoje činy, priznať si vinu za nevhodné správanie - Rešpektovať authority, pozitívne reagovať na požiadavky autorít
Sociálne vzťahy	Byť otvorený k nadväzovaniu stabilných sociálnych vzťahov s vrstovníkmi na veku primeranej úrovni, zapájať sa do bežných sociálnych aktivít - Dodržiavať bežné pravidlá správania pri hre, iných sociálnych aktivitách v skupine vrstovníkov a v škole - Byť schopný načúvať druhým, vedieť komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí - Prejavovať prosociálne správanie vo vzťahu k ľuďom vo svojom okolí, byť ochotný pomôcť.
Hierarchia hodnôt	Mať osvojený spoločensky akceptovateľný rebríček hodnôt na veku primeranej úrovni
Sebaregulácia	Vedieť sa primerane prispôbovať zmenám v každodennom živote - Nadobudnúť primeranú úroveň sebadôvery, dokázať si veriť pri riešení problémov, plnení cieľov - Prejavovať snahu o pozitívnu zmenu vo svojom správaní - Regulovať, prispôbiť svoje správanie na základe vonkajších podnetov a usmernení - Vedieť primeraným spôsobom ovládať agresívne tendencie vo svojom správaní - Uvedomiť si dôsledky chýb a omylov vo svojom správaní a vedieť ich pozitívne využiť pre svoje budúce správanie - Naučiť sa pomenovať vzniknutý problém, porozumieť mu primerane veku a rozvážne pristupovať k jeho riešeniu , k

	prekonávaníu prekážok
--	-----------------------

EMOCIONÁLNO – DYNAMICKÁ OBLASŤ Empatia, temperament, agresivita	
<u>Obsahové štandardy</u>	<u>Výkonové štandardy</u>
Emocionálna zrelosť	Poznať svoje vlastné city a pocity. Vedieť prijať kritiku svojich nedostatkov a následne sa podľa toho ďalej správať. Pokojne a rozvážne reagovať na vonkajšie podnety a v krízových situáciách. Byť schopný prijateľným spôsobom vyrovnať sa s vlastným neúspechom
Empatia	Byť schopný pochopiť a vcítiť sa do situácie a konania iných.
Citové väzby voči rodine, príbuzným	Mať pozitívne citové väzby vo vzťahu k rodine

VÔĽOVÉ VLASTNOSTI Cieľavedomosť, vytrvalosť, iniciatívnosť, samostatnosť, sebaovládanie, sústredenosť, pozornosť, disciplína	
<u>Obsahové štandardy</u>	<u>Výkonové štandardy</u>
Vôľové vlastnosti v školskej práci, počas mimo vyučovacích činností a aktivít voľného času	Byť samostatný pri plnení úloh v škole a mimoškolských aktivitách - Byť vytrvalý pri plnení úloh v škole, pri mimoškolských aktivitách, pri hre, byť schopný dokončiť začaté úlohy a činnosti - Vedieť si stanovovať ciele primerane veku, schopnostiam a situácii - Dodržiavať stanovené pravidlá správania - Byť schopný sústredene a pozorne pracovať, učiť sa hrať sa, udržať primeraný čas pozornosť

VÝKONOVÉ VLASTNOSTI Schopnosti, vedomosti, zručnosti, návyky, tvorivosť	
<u>Obsahové štandardy</u>	<u>Výkonové štandardy</u>
Schopnosti, vedomosti, zručnosti, návyky v školskej , mimoškolskej práci, v spoločenskom živote	Ovládať základné hygienické návyky a sebaobslužné činnosti . Vedieť si udržiavať poriadok vo svojich školských a osobných veciach. Mať osvojené požadované vzory spoločenského správania. Poznať a osvojiť si základné princípy zdravej životosprávy, uvedomovať si škodlivosť fajčenia, alkoholu. Mať primerane rozvinutú jemnú a hrubú motoriku. Osvojiť si manuálne zručnosti v pracovnej oblasti, v záujmovej činnosti. Mať vytvorený pozitívny vzťah k telesnému cvičeniu a k veku primeraným pohybovým aktivitám. Uplatňovať tvorivosť, primeranú svojim schopnostiam, v záujmových činnostiach umeleckého zamerania. Mať primerane rozvinuté estetické cítenie, osvojené estetické návyky vo vzťahu k sebe a k svojmu okoliu. Osvojiť si základné princípy ochrany životného prostredia.

9. KOMPETENCIE DIEŤAŤA REEDUKAČNÉHO CENTRA

Dieťa reedukačného centra by malo mať pri ukončení pobytu osvojené nasledovné kľúčové kompetencie, zodpovedajúce jeho osobnostným možnostiam a dĺžke jeho pobytu v reedukačnom centre :

9.1. Vzťah k celoživotnému vzdelávaniu

- rieši nové, neznáme úlohy a situácie,
- vyhľadáva nové, vhodné informácie.

9.2. Komunikačné kompetencie

- ovláda všetky dostupné formy komunikácie,
- využíva informačné- komunikačné technológie,
- uplatňuje komunikačné zručnosti predchádzajúce konfliktom (pozitívna komunikácia, ja výrok, prijímanie a dávanie spätnej väzby),
- uplatňuje komunikačné zručnosti pri tvorivom a kritickom riešení problémov,
- uplatňuje techniky aktívneho počúvania a efektívnej komunikácie s ostatnými ľuďmi,
- preberá zodpovednosť za svoje komunikačné správanie.

9.3. Pracovné kompetencie

- ovláda sebaobslužné pracovné návyky,
- ovláda manuálne zručnosti potrebné pre praktický život ,
- je otvorený svoje manuálne zručnosti tvorivo rozvíjať.

9.4. Sociálne kompetencie

- pozná techniky sebariadenia,
- pozná techniky sebamotivácie,
- pozná techniky sebauvedomenia, sebahodnotenia,
- uvedomuje si zodpovednosť dodržiavania spoločných pravidiel a vie prijať zodpovednosť za ich porušenie,
- efektívne spolupracuje v skupine,
- uplatňuje vlastnú autonómiu v skupine, rešpektuje úlohy skupiny,
- prijíma spätnú väzbu , je schopný stanoviť si ciele vlastného rozvoja,
- uvedomuje si význam empatie,
- uvedomuje si význam vytvárania kvalitných medziľudských vzťahov,
- prijíma spätnú väzbu, je schopný stanoviť si ciele vlastného rozvoja.

9.5. Občianske kompetencie

- vie sa orientovať v základných humanistických hodnotách,
- pozná svoje práva a uvedomuje si potrebu prevzatia zodpovednosti za svoje konanie,
- vie participovať pri pozitívnych zmenách v živote reedukačného centra,
- uvedomuje si význam kultúrneho dedičstva,

- uvedomuje si význam interkultúrneho dialógu, dodržiavania ľudských práv a boja proti rasizmu a xenofóbii,
- rešpektuje názory ostatných ľudí.

9.6. Kultúrne kompetencie

- pozná základné zásady spoločenskej etikety,
- uvedomuje si rozdiel medzi vulgárnym a kultúrnym správaním sa,
- uvedomuje si potrebu prijímania kultúry v bežnom živote každého človeka,
- prijíma kultúrne podnety (napr. návšteva kultúrnych podujatí),
- používa kultúrne prejavy v styku s ostatnými ľuďmi,
- rešpektuje iné kultúry a kultúrne tradície ,
- má skúsenosti so spoluprácou na pripravovaní kultúrneho podujatia v skupine,
- podieľa sa na vytváraní kultúrneho prostredia.

10. TEMATICKÉ OBLASTI VÝCHOVY

Tematické oblasti výchovy v reedukačnom centre reprezentujú odporúčané ciele a obsah výchovno-vzdelávacej činnosti v čase mimo vyučovania. Ciele a obsah výchovných oblastí sú prispôsobené záujmom a potrebám súčasných detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami i trendom vo svete (digitalizácia, informatizácia, inklúzia, individualizácia a diferenciacia a i.) a nadväzujú na ciele a obsah vzdelávania.

Charakteristika a ciele tematických oblastí výchovy

Ciele a obsah výchovy v reedukačnom centre sa vymedzujú v nasledujúcich tematických oblastiach výchovy:

1. Komunikácia a práca s informáciami
2. Sebarozvoj a svet práce
3. Zdravie a subjektívna pohoda
4. Spoločnosť a príroda
5. Kultúra a umenie
6. Rodina, vzťahy a partnerstvo.

Na úrovni plánovania obsahu výchovy a vzdelávania v podmienkach jednotlivých reedukačných centier je žiaduce **vzájomné prelínanie tematických oblastí výchovy** a ich realizácia so zreteľom na rešpektovanie špecifických potrieb a individuálnych osobitostí detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. V jednotlivých tematických oblastiach výchovy v čase mimo vyučovania sa rozvíjajú a navzájom prelínajú kľúčové kompetencie získané vo výchovno-vzdelávacom procese v škole. Dieťa si môže počas pobytu v reedukačnom centre rozvíjať svoje spôsobilosti účasťou na záujmovej činnosti a vo výchovno-vzdelávacích aktivitách. Medzi spôsobilosti dieťaťa, ktoré sa rozvíjajú vo všetkých tematických oblastiach výchovy, patrí vzťah k celoživotnému vzdelávaniu, kompetencie k riešeniu problémov, komunikačné kompetencie, pracovné kompetencie, interpersonálne a intrapersonálne kompetencie, občianske kompetencie, sociálne kompetencie, kultúrne kompetencie, environmentálne kompetencie, digitálne kompetencie a kompetencie k aktívnemu využívaniu voľného času.

Ciele jednotlivých tematických oblastí výchovy sa uplatňujú vo všetkých režimových činnostiach realizovaných v reedukačnom centre, ktorými sú sebaobslužné činnosti, výchovno-vzdelávacie aktivity, záujmová činnosť, krúžková činnosť, príprava na vyučovanie, komunitné stretnutia a spolupráca, organizované osobné voľno, dobrovoľnícke aktivity, reedukačno-preventívne činnosti a i.

10.1. KOMUNIKÁCIA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI

Obsahom tematickej oblasti výchovy *Komunikácia a práca s informáciami* je rozvíjanie schopnosti využívať kultivovanú komunikáciu v bežnom živote. Ide o verbálnu a neverbálnu, ale aj virtuálnu komunikáciu. Súčasťou obsahu tematickej oblasti výchovy je aj riešenie konfliktov, aktívne počúvanie, prezentačné zručnosti. Je potrebné naučiť sa rozlišovať objektivitu a subjektivitu interpretácií, kriticky myslieť, komparovať a overovať získané informácie. V súlade s obsahom a cieľmi sa prostredníctvom tematickej oblasti výchovy *Komunikácia a práca s informáciami* rozvíja čitateľská, funkčná, matematická a digitálna gramotnosť.

Komunikácia a práca s informáciami :

Vypracoval: Ing. Milan Kozák, PhDr. Igor Ivan

VÝCHOVNO- VZDELÁVACÍ CIEĽ	OBSAH	METÓDY, FORMY
Uplatňovať kultúru vyjadrovania sa, využívať všetky formy komunikácie ako verbálnej, neverbálnej, komunikácie činom, online komunikácie.	Úvod do problematiky Verbálna a neverbálna komunikácia Komunikácia činom Online komunikácia	Brainstorming Rozhovor Hranie rolí Príklad Motivácia Sociodráma
Vyjadrovať svoje myšlienky v materinskom aj cudzom jazyku, pracovať s knihou, tvoriť texty rôznych textov, pochopiť funkcie písanej reči a porozumieť významu textu.	Práca s knihou Ilustrácia Písanie a analýza listu	Brainstorming Názorná ukážka Hranie rolí Hodnotenie Motivácia Zážitková aktivita
Rozvíjať schopnosť kritického myslenia pri práci s informáciami získanými z rôznych zdrojov a s internetu.	Dá sa všetkému veriť Klamstvo Hoax Internet Sociálne siete	Aktivizácia Názorná ukážka Rozhovor Hodnotenie Diskusia
Upevňovať vlastné prezentačné zručnosti cez rozvíjanie komunikačných zručností, zručnosti diskutovať a obhajovať vlastné názory	Obžaloba Obhajoba Súd Rozsudok	Vysvetľovanie Rozhovor Skupinový prístup Príklad Inscenačná hra
Kreovať ekonomické a právne vedomie.	Vreckové Nákup v obchode Reklamácia Pôžička	Motivácia Skupinový prístup Ukážka Vysvetľovanie

		Diskusia
Využívať funkčnú, počítačovú, informačnú, mediálnu, vedeckú, matematickú a finančnú gramotnosť v praktickom živote.	Úver, sporenie, hypotéka Úrok, inflácia, Finančná spôsobilosť	Motivácia Hra Práca v malých skupinách Hranie rolí Diskusia
Využívať informačné technológie k nadobúdaniu poznatkov.	Informačné média- rozhlas, televízia, YouTube	Vysvetlenie Diskusia. Rozhovor Hodnotenie
Rozvíjať schopnosť vyberať a triediť informácie.	Počasie. Cestovný poriadok Dovolenka Sociálne siete Hudobné skupiny, piesne	Motivácia. Hranie roli Situačná hra Diskusia
Efektívne využívať informačno-komunikačné technológie pri aktivitách, projektoch a vyjadrovaní svojich myšlienok a postojov. Zodpovedne používať interaktívne média- porozumieť rizikám informačno- komunikačným technológiám a internetu.	Výchovná skupina- power-point prezentácia na tému Život a práca skupiny počas školského roka. Nástrahy internetu	Brainstorming Projektové vyučovanie Práca s médiami Vychádzka Pozorovanie
Využívať matematické a logické myslenie pri riešení praktických problémov v každodenných situáciach.	Finančný plán	Motivačný rozhovor Brainstorming Inscenačná hra Vlastná práca Zhodnotenie

10.2 SEBAROZVOJ A SVET PRÁCE

Obsahom tematickej oblasti výchovy *Sebarozvoj a svet práce* je rozvoj poznania samého seba, svojich silných a slabých stránok. Patrí sem rozvíjanie pracovných návykov, osvojenie si základných zručností a vytváranie vzťahu a úcte k práci cez rôzne pracovno-technické činnosti.

Sebarozvoj a svet práce:

Vypracoval: Bc. Tomáš Varga, Mgr. Ladislav Boledovič

VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍ CIEĽ	OBSAH	METÓDY, FORMY
Chápať potrebu celoživotného vzdelávania sa a využívať efektívne spôsoby učenia sa.	Práca s encyklopédiou Poukázanie na zodpovednosť za rodinu v budúcnosti Práce na záhradnom políčku Zážitkové učenie	Vysvetľovanie, rozhovor diskusia, rozhovor, hranie roli, názorná ukážka, usmerňovanie, vysvetľovanie dialóg, ukážka, hry
Rozvíjať zodpovedný prístup k sebapoznaniu, sebahodnoteniu, sebarealizácii a sebaakceptácii.	Rebriček hodnôt, jeho význam a vplyv na náš život Vedieť byť kritický sám voči sebe. Pravidlá správneho stolovania Vytváranie stereotypu pri základných hygienických návykoch a samoobslužných znalostiach	Rozhovor, usmerňovanie Hodnotenie Vysvetľovanie Rozhovor Povzbudzovanie Upevňovanie

Využívať získané informácie k dosiahnutiu pracovných a rozvojových cieľov. Aplikovať odborné zručnosti pri uplatnení sa na pracovnom trhu a pri výbere povolania.	Poznávanie rôznych profesií a ich význam pre spoločnosť Vlastnosti materiálov (prírodný, modelovacia hlina, kartón, textil) a práca s nimi. Poznávanie svojich možností Jemno- motorické zručnosti	Rozhovor Vysvetľovanie Skúmanie Názorná ukážka Diskusia Rozhovor Usmerňovanie Názorná ukážka
Chápať význam osobnej zodpovednosti za vykonanú prácu	Vedieť prijímať následky za svoje správanie Úprava exteriéru a interiéru zariadenia estetizácia Starostlivosť o izbové rastliny	hodnotenie, diskusia názorná, vysvetľovanie, opakovanie usmerňovanie, práca podľa pracovného postupu názorná ukážka, vysvetľovanie
Využívať technické, logické a kritické myslenie pri uplatňovaní pracovných a tvorivých schopností, zručností a návykov v praxi.	Príležitostné dekorácie, konštrukcie Práce z rôznych materiálov, netradičné pracovné postupy Strihanie, lepenie, tvarovanie Výroba origami Modelovanie	Individuálny prístup, Vysvetľovanie Názorná ukážka, Usmerňovanie Vysvetľovanie technologického postupu.

Získavať nové poznatky vlastným pričinením, bádanim a skúmaním.	Práca s počítačom Príprava rôznych jedál Spoznávanie chutí a vlastností rôzneho ovocia a zeleniny Spoznávanie rastlín – vytvorenie herbára	Usmerňovanie, Názorná ukážka Usmerňovanie, Postupnosť Opakovanie
Chápať význam a opodstatnenosť pozitívneho správania pri uplatnení sa v bežnom živote a pri dosahovaní vlastných cieľov.	Rozvíjanie vzťahov v skupine Riešenie konfliktov alternatívnou cestou Vytváranie vlastných spoločenských hier Hodnotenie výsledkov vlastnej práce	Kooperačné hry, Hodnotenie, Hranie rolí Usmerňovanie, Individuálny prístup, Rozhovor
Rozvíjať schopnosť vyberať a triediť informácie.	Pravdivosť získaných informácií Klamlivé ponuky práce Práce počas jednotlivých ročných období Potraviny dôležité pre zdravie Pracovné náčrty Pracovný postup	Vysvetľovanie Rozhovor Názorná ukážka, Opakovanie Prezentácia obrázkov Usmerňovanie, Povzbudzovanie

Chápať potrebu a dôležitosť dodržiavania zásad bezpečnosti pri práci.	Zásady BOZP a hygieny na pracovisku Správnosť používania jednotlivých pracovných náradí a ich využitie Udržiavanie poriadku na pracovisku Používanie bezpečnostných prostriedkov pri práci Prevencia úrazov	Vysvetľovanie Rozhovor Názorná ukážka, Opakovanie Prezentácia obrázkov Usmerňovanie, Povzbudzovanie
---	---	---

10.3 ZDRAVIE A SUBJEKTÍVNA POHODA

Tematická oblasť výchovy *Zdravie a subjektívna pohoda* vytvára priestor pre uvedomenie si potreby celoživotnej starostlivosti o svoje zdravie, ktorej neoddeliteľnou súčasťou je pohyb a šport. Obsahom sú témy súvisiace s fyzickým a duševným zdravím, zdravým životným štýlom, životosprávou a režimom dňa. Neoddeliteľnou súčasťou zdravia človeka je aj subjektívna pohoda, ktorá predstavuje schopnosť rasti bez strachu, úzkosti a bez života v neustálej obrane.

Zdravie a subjektívna pohoda:

Vypracovala: Mgr. Mária Macková, Mgr. Renáta Horošková

VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍ CIEĽ	OBSAH	METÓDY A FORMY
Chápať význam dodržiavania zásad zdravej výživy a preventívnej starostlivosti o svoje zdravie	Denný režim RC Racionálne stravovanie Zdravý životný štýl Spôsoby zvládnutia stresu a depresie	Rozhovor Názorná ukážka Viacnásobné opakovanie Hodnotenie Individuálne a skupinové cvičenia

Rozvíjať pozitívny vzťah k športu a pravidelnému pohybu, využívať pohyb ako prostriedok upevňovania zdravia	Aerobné cvičenia Lokomočné hry Kondičné cvičenia Pohybové hry	Motivačná, Individuálny prístup, Názorná ukážka, Hodnotenie
Aplikovať aktívnu relaxáciu k podpore duševného zdravia	Relaxačné cvičenia Pobyt v prírode Prvky a aktívnej a pasívnej muzikoterapie Prvky arteterapie	Motivácia Vysvetlenie Názorná ukážka Interval. tréning Hodnotenie
Chápať opodstatnenosť dodržiavania pravidiel v športe aj v bežnom živote	Hrubosť a agresivita v športe a bežnom živote Pravidlá fair-play Kolektívne hry	Motivácia Vysvetlenie Názorná ukážka Interval. tréning Hodnotenie
Eliminovať agresivitu a negatívne prejavy správania prostredníctvom znižovania vnútorného napätia	Relaxačné cvičenia Prvky všetkých terapií Hry na snehu	Motivácia Vysvetlenie Názorná ukážka Hodnotenie
Aplikovať terapeutické a preventívne programy zamerané na zlepšenie telesného a duševného zdravia	Prvky jogy Spoločenské hry Lokomočné hry Hry na snehu	Motivácia Vysvetlenie Názorná ukážka Interval. tréning Hodnotenie Demonštrácia Hodnotenie

Upevňovať hygienické zásady a návyky sebaobslužných činností	Dodržiavanie základov hygieny Čistota tela a vlasov Poriadok vo vlastných veciach a izbe Čistota v spoločných priestoroch	Motivácia Vysvetlenie Názorná ukážka Interval. tréning Hodnotenie
Využívať zdravý spôsob stravovania, poznať riziká nesprávnej životosprávy, uplatňovať kultúru stravovania. Využívať rôzne zdroje k nadobúdaniu poznatkov o zdravom životnom štýle a uplatňovať ich v praxi	Pravidelný a vyvážený príjem potravy Zásady stolovania Pitný režim a jeho vplyv na organizmus Pohyb na čerstvom vzduchu	Motivácia Vysvetlenie Názorná ukážka Interval. tréning Hodnotenie Demonštrácia Hodnotenie
Plánovať aktívne a zmysluplné trávenie svojho voľného času	Spoločenské hry Loptové hry Čítanie, lúštenie krížoviek a osemsmeroviek Antistresové maľovanky	Motivácia Vysvetlenie Názorná ukážka Interval. tréning Hodnotenie Demonštrácia Hodnotenie
Poznať negatíva a nebezpečenstvo užívania omamných a psychotropných látok a poznatky aplikovať k eliminácii negatívnych návykov	Fajčenie – rakovina, neplodnosť... Fetovanie a alkoholizmus Ako povedať nie závislosti – automat, mobil, PC hry Zopakovanie získaných vedomostí	Motivácia Vysvetlenie Názorná ukážka Interval. tréning Hodnotenie Demonštrácia Hodnotenie

10.4 SPOLOČNOSŤ A PRÍRODA

Obsahom tematickej oblasti výchovy *Spoločnosť a príroda* je rozvoj prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania sa. Je hlavným ukazovateľom schopnosti využívať empatiu, sebahodnotenie a pozitívne hodnotenie druhých. K obsahu patrí aj pochopenie celoživotného procesu podpory a ochrany ľudských práv, pochopenie hodnoty človeka ako ľudského jedinca a rozvoj medziľudských vzťahov v demokratickej spoločnosti.

Prostredníctvom aktivít v tematickej oblasti výchovy *Spoločnosť a príroda* sa rozvíja trvalé povedomie o ochrane životného prostredia – ochrana života v akejkoľvek forme, ochrana vôd, starostlivosť o faunu a flóru, minimalizovanie a triedenie odpadu, šetrenie energiami, využívanie alternatívnych zdrojov a pod.

Spoločnosť a príroda:

Vypracoval: Mgr. Matúš Malcovský, Mgr. Jana Manduláková

VÝCHOVNO- VZDELÁVACÍ CIEĽ	OBSAH	METÓDY, FORMY
Aktívne spolupracovať s ostatnými ľuďmi, samostatne a kriticky riešiť konflikty.	Kamarátstvo Vzťahy v skupine Medziľudské vzťahy Konflikty v skupine Komunikácia Alternatívne riešenie konfliktu.	Motivácia Vysvetľovanie Rozhovor - diskusia Brainstorming Kooperačné hry Hranie rolí Hodnotenie
Podieľať sa na tvorbe pozitívnej klímy, chápať odlišnosť ako súčasť života v spoločnosti.	Vzájomná úcta Kritika a sebakritika Empatia, antipatia, tolerancia Rešpektovanie, tolerancia a spolupráca Ctižiadostivosť a dôstojnosť	Aktivizácia Povzbudenie Empatická analýza Hranie rolí Príklad Rozhovor

	človeka Pochopenie, neodsudzovanie.	Hodnotenie
Podieľať sa na tvorbe kvalitných medziľudských vzťahov a väzieb, ktoré sú nevyhnutné pre úspešný vstup do spoločenského života.	Česť, slušnosť, spravodlivosť, pravda Etické normy Láska - nenávisť Priateľstvo Solidarita Dobro - zlo	Rozhovor - diskusia Brainstorming Vysvetľovanie Kooperačné hry Hranie rolí Hodnotenie
Preberať zodpovednosť za svoje rozhodnutia, akceptovať autoritu a rozvíjať úctu k iným ľuďom.	Následky a zodpovednosť za konanie Práva a povinnosti v spoločnosti Zodpovednosť a povinnosti rodičov Potreby a povinnosti detí. Sebapoznanie a úcta k človeku Rešpektovanie, tolerancia a spolupráca Úcta k starším Pestovanie vzájomnej úcty	Vysvetľovanie Motivácia Hranie rolí Autoreflexia Empatická analýza Hodnotenie
Chápať potrebu pozitívnej zmeny správania sa k druhým ľuďom aj k spoločnosti.	Vzťahy v skupine Vedieť podriadiť sa skupine Právo a ľudia Práva a povinnosti žiaka Hodnoty ekonomického života Správny výber povolania Peniaze a majetok	Motivácia Rozhovor Hra Ukážka Tréning Diskusia Hodnotenie

Predchádzať výskytu patologických javov v spoločnosti a ich následkom.	Vulgarizmy, slang, gestá, neformálna komunikácia Spolužitie bez násilia Šikanovanie a týranie Týranie a tresty v rodine Diskriminácia Pohrdanie Zákernosť Zlomyselnosť	Príklad Motivácia Autoreflexia Empatická analýza Výjasnenie hodnôt Vysvetľovanie Koooperačné hry Hodnotenie
Formovať zručnosti k aktívnej činnosti pri tvorbe a ochrane životného prostredia, rozvíjať pozitívny vzťah prírode a životnému prostrediu.	Separovanie Recyklácia Kompostovanie Environmentálne problémy Výsadba a starostlivosť o zeleň	Vysvetľovanie Rozhovor Názorná ukážka Opakovanie Praktická činnosť
Nadobúdať základy environmentálneho myslenia, uplatňovať pozitívny vzťah k životnému prostrediu prostredníctvom praktických činností, experimentovania a zážitkového učenia.	Ochrana prírody Les, pole, vodné zdroje, ľudské sídlo Prírodné zdroje obnoviteľné a neobnoviteľné- ich využitie a ochrana Zložky životného prostredia- voda, ovzdušie, pôda	Vysvetľovanie Aktívna účasť Zapojenie do enviro- projektov Pozorovanie spojené s poznávaním Turistika, výlet do prírody Čistenie blízkeho okolia
Analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a prírodou, človekom a jeho životným prostredím, chápať súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami.	Druhy dopravy a ekologická záťaž Prostredie a zdravie Poľnohospodárstvo Odpady v prírode Prírodné a kultúrne pamiatky, národné parky Rozdielny spoločenský vývoj na Zemi	Prezentácia Film Dokument Rozhovor Vysvetľovanie Aktívna účasť

Vedieť hodnotiť objektivitu a závažnosť informácií o stave životného prostredia a komunikovať o nich, racionálne ich obhajovať a zdôvodňovať svoje názory a stanoviská.	Klimatické zmeny Fosílna palivá Odlesňovanie Chov hospodárskych zvierat Boj proti klimatickým zmenám	Rozhovor Vysvetľovanie Zapojenie do enviro-projektov Pozorovanie Čistenie blízkeho okolia
Chápať význam udržania a obnovy ekologickej/biologickej rovnováhy, trvalej udržateľnosti a využívania alternatívnych zdrojov.	Separovanie Recyklácia Zachytávanie dažďovej vody Kompostovanie Environmentálne problémy Výsadba a starostlivosť o zeleň Pracovné činnosti v areáli RC	Prezentácia Film, dokument Rozhovor Pozorovanie Vysvetľovanie Aktívna účasť
Aplikovať environmentálne a technické myslenie pri preukazovaní zodpovednosti za seba a prostredie, v ktorom žijem.	Klimatická záhrada Pestovateľské práce na školskom pozemku Úprava okolia RC Starostlivosť o živú prírodu Významné dni: Svetový deň Zeme (22. 4.) Svetový deň lesov (21. 3.) Deň Slnka (3. 5.) Svetový deň ŽP (5. 6.) Svetový deň ochrany zvierat (4. 10.)	Vysvetľovanie Aktívna účasť Zapojenie do enviro-projektov Pozorovanie spojené s poznávaním Turistika, výlet do prírody Čistenie blízkeho okolia

10.5 KULTÚRA A UMENIE

Obsahom tematickej oblasti výchovy Kultúra a umenie je poznanie umeleckých, kultúrnych a mravných hodnôt. Súčasťou tematickej oblasti výchovy je podpora a rozvíjanie estetického cítenia, etického správania sa a využívania umeleckých prostriedkov na

vyjadrovanie vlastných pocitov. Súčasťou sú aj témy ako kultúrne dedičstvá – tradície, zvyky, obyčaje, národná hrdosť a vlastenectvo.

Kultúra a umenie:

Vypracoval: Mgr. Rastislav Štunda, Mgr. Jana Štafurová

VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍ CIEĽ	OBSAH	METÓDY, FORMY
Posilňovať úctu k ľuďom, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, k rodnému jazyku a kultúre.	Hodnota a veľkosť človeka Priateľstvo Kurz spoločenského správania Kultúra vyjadrovania sa Významné dni a sviatky (Deň matiek, Úcta k starším...) Ľudové zvyky a tradície. Kultúrne pamiatky v obci.	Motivácia Rozhovor Prezentácia kultúrnych zvykov Vlastná práca Zážitková hra Dramatizácia Nácvik piesní a kultúrneho programu
Rešpektovať kultúru iných národov a etník, poznať kultúrne tradície a zvyky. Ochraňovať kultúrne dedičstvo.	Etnické zvyky a tradície Adventný čas Pôstne a Veľkonočné obdobie Maľovanie kraslíc, zhotovenie veľkonočných dekorácií. Oblasti kultúry: umenie, jazyk, veda, šport, náboženstvo.	Diskusia. Vysvetlenie. Názorná ukážka. Projekt. Individuálny prístup. Hodnotenie.
Eliminovať prejavy nežiaduceho správania	Netradičné výtvarné techniky s rôznorodým grafickým	Aktivizácia Povzbudenie

prostredníctvom prvkov umenia.	materiálom. Zber netradičných surovín. Vytváranie koláží z papiera. Spev, hra na hudobné nástroje Hudobné činnosti.	Názorná ukážka Vychádzka Hodnotenie Skupinový prístup
Vnímať krásu v bežnom živote, objektívne hodnotiť realitu, hodnotiť umelecké diela na základe vlastného názoru a formovať vlastný vkus. Rozvíjať estetické cítenie.	Svedomie, jeho vnútorná autorita. Mravný ideál. Slušnosť, spravodlivosť. Estetizácia interiéru – izieb. Vychádzky obcou. Zmeny v prírode.	Vysvetľovanie Hry v prírode Rozhovor Skupinový prístup Príklad
Využívať rôzne formy umenia (hudba, výtvarné umenie, divadlo, tanec, pohyb a pod.) na sebavyjadrenie.	Nácviky piesní a tancov. Výtvarné techniky. Pantomíma, dramatizácia. Príležitostné sviatočné dekorácie a výrobky.	Motivácia Povzbudenie Skupinový prístup Ukážka Vysvetľovanie Pozorovanie
Uplatniť talent, fantáziu a predstavivosť pri tvorivej činnosti. Získavať pozitívne zážitky a podnety.	Vytváranie nových hier.. Didaktické hry. Súťaže -spevácke, tanečné, pohybové, športové a didaktické.	Praktická ukážka Zážitková hra Povzbudenie Motivácia Hra Práca v malých skupinách. Hodnotenie.

Rozvíjať umelecké schopnosti a talent.	Životné prostredie vôkol nás. Výrobky z prírodného materiálu. Hudobno-pohybové hry. Kultúra vyjadrovania a oblečenia. Nácvik kultúrnych programov.	Vysvetlenie Aktivizácia Vlastná práca Projekt Diskusia Rozhovor Hodnotenie
--	--	--

10.6 RODINA, VZŤAHY A PARTNERSTVO

K obsahu tematickej oblasti výchovy *Rodina, vzťahy a partnerstvo* patrí rozvoj dieťaťa k sociálnej, morálnej a emocionálnej zrelosti. Cieľom je vychovať osobnosti, ktoré sú schopné konať a správať sa v súlade s etickými normami a hodnotami uznávanými danou spoločnosťou. V reedukačnom centre ide tiež o pozitívnu zmenu vnímania a chápania skutočnej role rodiča, ktorá je často z dôvodu pozorovania negatívnych vzorov v primárnom prostredí skreslená.

Rodina, vzťahy a partnerstvo:

Vypracovala: Mgr. Štefánia Semanová, Mgr. Lucia Migalová

VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍ CIEĽ	OBSAH	METÓDY, FORMY
Byť zodpovedný voči sebe samému a voči iným. Kontrolovať a regulovať svoje správanie vo vzťahu k iným ľuďom, v súlade s morálnymi a etickými normami.	Hodnota a veľkosť človeka Sebapoznanie Úcta k človeku Rešpektovanie a tolerancia. Spolupráca Ctižiadostivosť, dôstojnosť človeka Skromnosť	Brainstorming. Rozhovor Hranie rolí Príklad Motivácia Sociodráma

	Svedomie, jeho vnútorná autorita	
Uplatňovať toleranciu, empatiu akceptáciu a rešpekt pi pozitívnej zmene hodnotovej orientácie. Budovať hodnotový systém a uplatňovať tradičné hodnoty v živote.	Emocionalita vlastnej osobnosti Idey Pravidlá Šťastie Mravný ideál. Pracovitosť, svedomitosť Pravdovravnosť, rozvážnosť Láska – nenávisť Priateľstvo, solidarita Dobro – zlo	Brainstorming Príklad Názorná ukážka Hranie rolí Individuálny prístup Hodnotenie Motivácia Zážitková aktivita
Diferencovať rodinného života, kvalitný partnerský život a eliminovať výskyt patologických javov v partnerstve.	Význam harmonického partnerstva Násilie, diskriminácia, týranie Čestnosť, spoľahlivosť, vernosť Rozpad partnerstva – príčiny a dôsledky	Aktivizácia Názorná ukážka Rozhovor Hodnotenie Diskusia
Uplatňovať praktické zručnosti súvisiace s rodinným a partnerským životom, osvojiť si pozitívne vzory správania.	Som žena Som muž Som dieťa Postavenie starých rodičov a ostatných členov rodiny Úcta, pochopenie, trpezlivosť Narodeniny, meniny a sviatky v rodinách žiakov	Vysvetľovanie Slovná ukážka Názorná ukážka Rozhovor Skupinový prístup Príklad
Poznať biológiu a anatómiu človeka a formovať vzťah k vlastnej sexualite a sexualite iných ľudí.	Rizika sexuálnych aktivít a ochrana pred nimi Homosexualita – mužská, ženská	Motivácia Povzbudenie Skupinový prístup Ukážka

	Sebaovládanie a seba výchova Láska ako základná zložka sexuality Vhodný výber životného partnera Biológia a fungovanie pohlavných orgánov	Vysvetľovanie Diskusia
Predchádzať domácemu násiliu, sexuálnemu zneužívaniu a riziku pohlavných chorôb.	Pohlavné choroby Predchádzanie pohlavným chorobám, zodpovedné sexuálne správanie Antikoncepcia Domáce násilie Podporné systémy pri týraní a zneužívaní (Linka detskej istoty, psychológ – sexuológ, škola)	Praktická ukážka Zážitková hra Povzbudenie Motivácia Hra Práca v malých skupinách Hranie rolí Diskusia
Vytvárať a upevňovať kvalitné interpersonálne vzťahy a väzby, formovať mravné vlastnosti vo vzťahu k človeku ako partnerovi.	Hodnoty povahových vlastností človeka. Pracovitosť a svedomosť. Pravdovravnosť a rozvážnosť Hodnoty medziľudských vzťahov. Priateľstvo a solidarita. Zlomyseľnosť, zákernosť. Asertivita	Vysvetlenie Aktivizácia Vlastná práca Projekt Diskusia Rozhovor Hodnotenie

11. VÝCHOVNÝ PLÁN REEDUKAČNÉHO CENTRA

Tematická oblasť výchovy:	Týždenný počet výchovno-vzdelávacích činností podľa skupín					
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
1.Komunikácia a práca s informáciami	1	1	1	1	1	1
2.Sebarozvoj a svet práce	1	1	1	1	1	1
3.Zdravie a subjektívna pohoda	1	1	1	1	1	1
4. Spoločnosť a príroda	1	1	1	1	1	1
5.Kultúra a umenie	1	1	1	1	1	1
6.Rodina, vzťahy a partnerstvo	1	1	1	1	1	1

12. REEDUKAČNO-PREVENTÍVNE ČINNOSTI

V reedukačno-preventívnych činnostiach sa realizujú terapeutické aktivity a aktivity zamerané na rozvoj a upevňovanie:

- Aktivačno-motivačných vlastností (záujmy, potreby, aspirácie, životné ciele);
- Vzťahovo-postojových a charakterových vlastností (mravné, charakterové vlastnosti, postoje, sociálne vlastnosti, sebaregulačné vlastnosti);
- Emocionálno-dynamických oblastí (empatia, temperament, agresivita);
- Vôľových vlastností (cieľavedomosť, vytrvalosť, iniciatívnosť, samostatnosť, sebaovládanie, sústredenosť, pozornosť, disciplína);
- Výkonových vlastností (schopnosti, vedomosti, zručnosti, návyky, tvorivosť).

Cieľom reedukačno-preventívnych činností je dosiahnutie pozitívnych zmien osobnosti tak, že dieťa bude:

- ✓ rešpektovať mravné normy uznávané vo vyspelej a riadne organizovanej spoločnosti,
- ✓ konať podľa mravných noriem v situáciách, v ktorých nie je kontrolovaný,
- ✓ nadobúdať a využívať profesijné zručnosti a návyky,
- ✓ využívať schopnosti súžitia vo sfére rodinného života,
- ✓ aplikovať schopnosti súžitia v spoločenskej skupine, v ktorej vykonáva svoju profesiu,
- ✓ schopné súžitia vo sfére spoločenského a politického života,
- ✓ využívať záujmy a predpoklady na racionálne trávenie voľného času, vedieť relaxovať,
- ✓ schopné súžitia vo sfére spoločenského života.

V reedukačných centrách prebieha aj **terapeutická činnosť**, ktorá sa realizuje vo výchovnom procese za účasti vychovávateľov a ďalších odborníkov.

Terapie delíme na:

Individuálne – konzultačné (vychovávateľ) a poradenský servis (vychovávateľ), individuálne poradenstvo (vychovávateľ, psychológ) a terapia (psychológ).

Skupinové – skupinové poradenstvo (vychovávateľ) a terapia (psychológ), relaxačné cvičenia (vychovávateľ, psychológ), analytické skupiny (vychovávateľ), intervenčné skupiny (vychovávateľ).

Hromadné – komunita (pedagogickí a odborní zamestnanci), voľná tribúna (pedagogickí a odborní zamestnanci), terapeutický klub (psychológ), komunitné stretnutie (vychovávateľ).

13. PODMIENKY NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVIA PRI VÝCHOVE A VZDELÁVANÍ

Reedukačné centrum spĺňa všetky kritéria bezpečného a zdraviu vyhovujúceho pracoviska. Na začiatku školského roka sa pravidelne organizuje prednáška o zásadách bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Aj prvé triednické hodiny sú venované zásadám bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Žiaci sú poučení o pravidlách bezpečného správania sa na vyučovacích hodinách, počas prestávok, v čase mimo vyučovania ako aj na hromadných podujatiach v rámci zariadenia. Základné pravidlá sú zakotvené aj vo vnútornom poriadku. Na chodbách v celom areáli zariadenia sú vyznačené trasy únikového východu. V súlade s učebnými osnovami sa žiaci 2-krát ročne zúčastňujú teoretických aj praktických účelových cvičení.

Všetci zamestnanci sú pravidelne školení o pravidlách bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a prevencii požiaru. Všetky školské, pracovné ako aj drobné úrazy sú zaznamenávané v **knihe úrazov**. Lekárničky sú umiestnené v zborovni učiteľov a vychovávateľov, v kuchyni. Sú vybavené podľa predpisov. Pitný a stravovací režim je zabezpečovaný počas celého dňa.

V učebnom a výchovnom procese sme v rámci prevencie a bezpečného správania sa na cestách vhodne zaradili do jednotlivých predmetov a jednotlivých zložiek výchovy prierezové témy o pravidlách cestnej premávky.

Súčasťou prevencie sociálno-patologických javov a drogových závislostí organizuje koordinátor rôzne akcie, prednášky, besedy. V zariadení uplatňujeme a dodržiavame zákon o ochrane nefajčiarov č. 377/2004 Z.z.

14. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA DETÍ

Vo vnútornom systéme kontroly bude rozhodujúca kontrola úrovne a stavu výchovno-vzdelávacej práce v škole ako aj dosahovanie výsledkov vo výchove a vzdelaní. Cieľom hodnotenia výchovno-vzdelávacích výsledkov detí je poskytnúť im spätnú väzbu o tom, ako zvládli svoje správanie, aké dosahujú výsledky v škole, v čom majú rezervy, aké sú ich

pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce a návod ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Pri hodnotení detí v čase mimo vyučovania je potrebné brať do úvahy jeho význam ako prevýchovného prostriedku, ktorý slúži k povzbudzovaniu zdravej súťaživosti a aktivity detí. Hodnotenie nesmie byť prevádzané formálne a mechanicky. Prevádza sa podľa vypracovaného hodnotiaceho systému zariadenia a podľa disciplinárneho poriadku.

Pri hodnotení a klasifikácii žiakov budeme vychádzať z metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov špeciálnych základných škôl schválených MŠ SR pod číslom č. 19/2015 platným od 1. septembra 2015. Budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia rozdeľovali žiakov na úspešných a menej úspešných. Hodnotenie budeme robiť na základe určitých kritérií, prostredníctvom ktorých budeme sledovať vývoj žiaka. Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so stredným, ťažkým a hlbokým stupňom mentálnej retardácie sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon. Cieľom bude zhodnotenie prepojenia vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

15. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA ZAMESTNANCOV REEDUKAČNÉHO CENTRA

Hodnotenie zamestnancov reedukačného centra upravuje interný dokument „*PRACOVNÝ PORIADOK pre pedagogických zamestnancov a ostatných zamestnancov Reedukačného centra v Bačkove.*“ a „*Vnútna smernica - Zásady a kritériá hodnotenia pedagogických a odborných zamestnancov v Reedukačnom centre Bačkov*“

- Pozorovania (hospitácie)
- Rozhovor
- Napĺňanie stanovených výchovných cieľov a úroveň ich zvládnutia u zverených detí
- Prístup k deťom, rodičom
- Tvorivosť a originalita
- Výsledky v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.
- Pedagogické a odborné schopnosti